

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy registrovalo podle § 36 odst. 2 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), dne 30. března 2006 pod čj. 8 547/2006-30 Směrnice o pravidlech hospodaření Mendelovy zemědělské a lesnické univerzity v Brně.

Změny Směrnice o pravidlech hospodaření Mendelovy zemědělské a lesnické univerzity v Brně byly registrovány Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy podle § 36 odst. 2 a 5 zákona o vysokých školách dne 26. října 2009 pod čj. 23 978/2009-30.

I.
ÚPLNÉ ZNĚNÍ
SMĚRNIC O PRAVIDLECH HOSPODAŘENÍ
MENDELOVY ZEMĚDĚLSKÉ A LESNICKÉ UNIVERZITY V BRNĚ
ZE DNE 26. ŘÍJNA 2009

Část první

Článek 1
Obecná ustanovení

Mendelova zemědělská a lesnická univerzita v Brně (dále jen „univerzita“) se při svém finančním hospodaření řídí zejména zákonem č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách) ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon“) a ostatními zvláštními předpisy a rozhodnutími o poskytnutí příspěvků a dotací, jejich účelu, užití a vypořádání dotací se státním rozpočtem, které poskytuje zejména Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen „ministerstvo“).

Část druhá

Článek 2
Hospodaření

1. Univerzita hospodaří podle rozpočtu nákladů a výnosů, který sestavuje na období kalendářního roku. Rozpočet univerzity nesmí být sestaven jako deficitní. Po skončení roku provede vypořádání se státním rozpočtem a předloží je ve stanovených termínech ministerstvu.
2. Základním zdrojem hospodaření univerzity jsou kapitálové a běžné dotace a příspěvky ze státního rozpočtu a jiné příjmy podle § 18 odst. 2 zákona a ostatních zvláštních předpisů.¹⁾ Univerzitě je stanovuje ministerstvo podle zveřejněných, každoročně upřesňovaných a s reprezentací vysokých škol projednaných pravidel (§ 92 odst. 3 zákona).

¹⁾ Např. § 12 až 14 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů, vyhlášky MF č. 40/2001 Sb., o účasti státního rozpočtu na financování programů reprodukce majetku, zákon č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu a vývoje z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu a vývoje).

3. Univerzita hospodařící s prostředky poskytnutými ze státního rozpočtu je povinna při plnění úkolů počínat si hospodárně a efektivně využívat tyto prostředky v souladu se zákonem a ostatními zvláštními předpisy²⁾ podle rozhodnutí ministerstva o poskytnutí dotací a příspěvků a v souladu s věcným plněním. Za účelné využívání dotací a příspěvků a vypořádání dotací se státním rozpočtem a za řádné hospodaření s majetkem je ministři školství, mládeže a tělovýchovy odpovědný rektor.

4. Univerzita je povinna vést řádnou evidenci majetku a při nakládání s tímto majetkem se řídí zákonem a dalšími zvláštními předpisy a tímto předpisem.

5. Univerzita je účetní jednotkou a účtuje v souladu s obecnými předpisy o účetnictví.³⁾

6. Finanční prostředky k zajištění činnosti financované z běžných prostředků získává univerzita zejména:

- a) z příspěvku ze státního rozpočtu podle § 18 odst. 2 písm. a) zákona,
- b) z podpory výzkumu, experimentálního vývoje a inovací z veřejných prostředků podle zákona 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací), ve znění pozdějších předpisů.
- c) z neinvestičních dotací ze státního rozpočtu,
- d) z poplatků spojených se studiem,
- e) z výnosů z majetku,
- f) z jiných příjmů nebo jiných příspěvků než uvedených v písmenu a) ze státního rozpočtu, ze státních fondů, z Národního fondu, z rozpočtů obcí a krajů,
- g) z výnosů doplňkové činnosti,
- h) z příjmů z darů a dědictví, z příjmů od nadací a nadačních fondů,
- i) sdružením finančních prostředků,
- j) z vytvořených vlastních fondů,
- k) úvěry od peněžních ústavů,
- l) z ostatních vlastních výnosů.

7. Finanční prostředky k zajištění činnosti financované z kapitálových prostředků získává univerzita zejména:

- a) z příspěvku nebo z dotace ze státního rozpočtu,
- b) z individuálních nebo systémových kapitálových transferů (investičních dotací) ze státního rozpočtu,
- c) z veřejných rozpočtů, ze státních fondů a rozpočtu Evropské unie,
- d) z vlastních zdrojů fondu reprodukce investičního majetku,
- e) sdružením prostředků,
- f) úvěry od peněžních ústavů,
- g) z účelových darů.

8. Na příspěvek ze státního rozpočtu na vzdělávací a vědeckou, výzkumnou, vývojovou a inovační, uměleckou nebo další tvůrčí činnost a na dotaci na rozvoj univerzity má univerzita zákonný nárok. Může obdržet dotaci ze státního rozpočtu na ubytování a stravování studentů.

²⁾ Např. zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů.

³⁾ Např. Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, vyhláška Ministerstva financí č. 504/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, u kterých hlavním předmětem činnosti není podnikání, pokud účtují v soustavě podvojného účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, České účetní standardy pro účetní jednotky, které účtují podle vyhlášky č. 504/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

9. Na poplatky spojené se studiem se nevztahují obecné předpisy o poplatcích. Poplatkem spojeným se studiem je poplatek za úkony spojené s přijímacím řízením a nebo poplatek za studium.

10. Výše poplatků, způsob jejich placení a prominutí poplatků je upraveno v zákoně a v čl. 15 Statutu univerzity.

11. Úhrady za studium v programech celoživotního vzdělávání jsou upraveny v čl. 15 odst. 7 Statutu univerzity. Úhrada je příjmem z doplňkové činnosti příslušné fakulty nebo univerzity a nakládání s ní se řídí Směrnicí rektora.

12. Ostatní běžné výnosy jsou zdrojem získaným vlastními aktivitami univerzity a v jejím rámci příslušnou organizační součástí vymezenou statutem univerzity a mohou být použity k financování jejich aktivit. Pokud je výnos poskytnut smluvně k určitému účelu, je čerpání prostředků vázáno touto smlouvou.

13. Investiční prostředky získané z individuálních nebo systémových kapitálových transferů (investičních dotací) ze státního rozpočtu, jsou přísně účelově vázány a jsou předmětem ročního vypořádání.

14. Univerzita zřizuje účet vlastního jmění, který je vlastním zdrojem krytí majetku účetní jednotky. Zdrojem účtu vlastního jmění je:

- a) přijatý příspěvek a dotace na pořízení dlouhodobého majetku ze státního rozpočtu, rozpočtu územních celků a fondů,
- b) přijatý příspěvek a dotace na pořízení dlouhodobého majetku ze zahraničí,
- c) přijaté dary na pořízení dlouhodobého majetku z tuzemska i zahraničí.

Prostředky účtu vlastního jmění lze použít na pořízení dlouhodobého majetku a jeho technického zhodnocení v souladu s účelovým určením příspěvku a dotace nebo daru.

15. Univerzita zřizuje tyto fondy:

- a) Rezervní fond, který je tvořen ze zisku po zdanění. Rezervní fond je určen zejména na krytí ztráty za uplynulé účetní období.
- b) Fond reprodukce investičního majetku, který je tvořen:
 - ze zisku po zdanění,
 - z účetních odpisů dlouhodobého majetku,
 - ze zůstatkové ceny prodaného a vyřazeného dlouhodobého majetku,
 - ze zůstatku příspěvku podle § 18 odst. 2 písm. a) zákona k 31. prosinci běžného roku,
 - sdružením prostředků na pořízení dlouhodobého majetku.

Prostředky fondu reprodukce investičního majetku lze použít

- na pořízení a technické zhodnocení dlouhodobého majetku,
- k poskytování prostředků jiným osobám v rámci uzavřené smlouvy o sdružení na pořízení dlouhodobého majetku,
- k úhradě splátek investičních úvěrů a půjček,
- jako doplňkového zdroje financování oprav a udržování dlouhodobého majetku po zabezpečení investičních potřeb univerzity.

Prostředky fondu reprodukce investičního majetku vytvořené převodem zůstatku příspěvku podle § 18 odst. 2 písm. a) zákona je univerzita povinna použít pouze na financování své činnosti, kterou se neúčastní hospodářské soutěže na společném trhu ani ji nemůže touto činností ovlivnit.

c) Stipendijní fond, který je tvořen:

- z poplatků za studium s výjimkou poplatků za studium stanovených podle § 58 odst. 5 zákona studentům, kteří studují ve studijním programu v cizím jazyce, a převody daňově uznatelných nákladů podle zvláštního předpisu.⁴⁾

⁴⁾ § 24 odst. 2 písm. z) zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.

Prostředky Stipendijního fondu lze použít k výplatám stipendií podle Stipendijního řádu univerzity.

d) Fond odměn, který je tvořen:

- ze zisku po zdanění.

Fond odměn lze použít k výplatě mezd a ostatního peněžitého plnění podle Mzdového předpisu univerzity.

e) Fond účelově určených prostředků, který je tvořen:

- z účelově určených darů, s výjimkou darů určených na pořízení a technické zhodnocení dlouhodobého majetku,
- z účelově určených peněžních prostředků ze zahraničí,
- z účelově určených veřejných prostředků, včetně prostředků účelové a institucionální podpory výzkumu, experimentálního vývoje a inovací z veřejných prostředků, které nemohly být univerzitou použity v rozpočtovém roce, ve kterém jí byly poskytnuty, a to do výše 5 % objemu účelově určených veřejných prostředků poskytnutých na jednotlivé projekty výzkumu a vývoje, či výzkumné záměry v daném kalendářním roce; v případě jiné podpory z veřejných prostředků do výše 5 % objemu této podpory poskytnuté univerzitě v daném kalendářním roce; převod účelově určených prostředků oznámí písemně univerzita jejich poskytovateli.

Prostředky fondu účelově určených prostředků lze použít pouze k účelu, ke kterému byly univerzitě poskytnuty.

f) Fond sociální je tvořen:

- základním přidělem na vrub nákladů do výše 2 % z ročního objemu nákladů univerzity zúčtovaných na mzdy, náhrady mzdy a odměny za pracovní pohotovost. Výše tvorby pro daný kalendářní rok se stanoví schváleným rozpočtem pro daný kalendářní rok.

Prostředky fondu sociálního lze použít:

- k úhradě nákladů kulturních a sportovních akcí,
- na krytí nákladů za opravy a udržování rekreačních zařízení v majetku univerzity,
- na péči o zaměstnance podle schválených pravidel.

g) Fond provozních prostředků je tvořen:

- ze zisku po zdanění,
- ze zůstatku příspěvku podle § 18 odst. 2 písm. a) zákona k 31. prosinci běžného roku.

Prostředky fondu provozních prostředků lze použít k úhradě neinvestičních nákladů v běžném kalendářním roce. Prostředky vytvořené převodem zůstatku příspěvku podle § 18 odst. 2 písm. a) zákona je univerzita povinna použít pouze na financování své činnosti, kterou se neúčastní hospodářské soutěže na společném trhu ani ji nemůže touto činností ovlivnit.

Univerzita použije prostředky získané ze zisku pocházejícího z provádění základního výzkumu, aplikovaného výzkumu nebo experimentálního vývoje a šíření jejich výsledků prostřednictvím výuky, publikování nebo převodem technologií, které byly podpořeny z veřejných prostředků zpětně pouze na tyto činnosti, nebo na šíření jejich výsledků nebo na výuku.

16. Univerzita je oprávněna na základě oprávněných potřeb provádět převody prostředků mezi fondy, a to fondem rezervním, fondem reprodukce investičního majetku, fondem odměn a fondem provozních prostředků. O převodu prostředků mezi fondy rozhoduje rektor.

17. Při rozdělení zisku po zdanění mezi jednotlivými fondy univerzity se přihlídně ke specifickým potřebám univerzity a k podílu organizačních součástí na jeho dosažení; o rozdělení rozhoduje rektor.

18. Zisk po zdanění lze rozdělovat do fondů pouze v případě, že byla uhrazena ztráta z minulých období.

19. Zůstatky fondů k 31. prosinci běžného roku se převádějí do následujícího rozpočtového roku.

20. O použití prostředků fondu reprodukce investičního majetku mimo použití na úhradu nákladů za opravy majetku se účtuje přímo na vrub fondu. U ostatních fondů a úhradě nákladů za opravy majetku z fondu reprodukce investičního majetku se účtuje na vrub fondu se souvztažným zápisem na účtech tř. 6 – výnosů, a u jednotlivých daňových a účetních dokladů se účtuje na účtech tř. 5 – nákladů.

21. Univerzita je oprávněna přijímat úvěry, návratné finanční výpomoci a půjčky na investice i na provozní výdaje, pokud z jejich přijetí nevzniknou nároky vůči státnímu rozpočtu a pokud je zajištěna jejich návratnost v rámci hospodaření univerzity. Stát neručí za závazky univerzity. Příslušné smlouvy je oprávněn uzavřít pouze rektor.

22. Univerzita hradí příspěvky podle uzavřené smlouvy o sdružení ze zdrojů, jež je oprávněna použít na činnost, k níž se sdružila. Sdružené prostředky na investice jsou zdrojem nebo výdajem fondu reprodukce investičního majetku. Smlouvy o sdružení je oprávněn uzavřít pouze rektor.

23. Univerzita může nabývat pouze cenné papíry vydané státem nebo cenné papíry, za jejich splacení se stát zaručil a nebo cenné papíry obchodní společnosti, do které univerzita vložila majetek. Univerzita není oprávněna vkládat do obchodní společnosti nebo družstva nemovité věci nabyté do vlastnictví veřejných vysokých škol z vlastnictví státu, poskytnutý příspěvek podle § 18 odst. 3 zákona a poskytnutou dotaci podle § 18 odst. 5 zákona. Smlouvy o nabytí cenných papírů je oprávněn uzavřít pouze rektor.

24. Úhrady plateb sankční povahy jsou součástí nákladů univerzity a v jejím rámci příslušné organizační součásti.

Článek 3 Doplňková činnost

1. Univerzita vlastní majetek, který je povinna užívat k plnění úkolů ve vzdělávací a vědecké, výzkumné, vývojové, umělecké nebo další tvůrčí činnosti (dále jen „hlavní činnost“). Může jej užívat i k činnosti doplňkové.

2. V doplňkové činnosti univerzita vykonává za úplatu činnost navazující na její hlavní činnost. Doplňková činnost nesmí ohrozit kvalitu, rozsah a dostupnost činností, k jejichž uskutečňování byla univerzita zřízena.

3. Oblasti, v nichž je univerzita oprávněna provádět doplňkovou činnost, stanoví příloha Statutu univerzity.

4. Administrativní postup při provádění doplňkové činnosti a způsob stanovení nákladů a nakládání s výnosy stanoví Směrnice rektora k provádění doplňkové činnosti.

Článek 4 Financování účelových zařízení

1. Univerzita financuje kapitálové i běžné výdaje svých účelových zařízení charakteru menz, kolejí, ubytovny, zařízení pro vzdělávání mládeže i dospělých, provoz knihoven, tělocvičen a jiných sportovních zařízení, pokud slouží zaměstnancům nebo studentům univerzity.

2. Pokud univerzita využívá účelová zařízení společně s jinou osobou, podílí se na nákladech, výnosech podle poměrových ukazatelů využití, sjednaných v uzavřené smlouvě. Smluvně lze sjednat úhradu poměrné části využití účelových zařízení i paušální částkou.

Článek 5 Poskytování příspěvku jiným osobám

1. Univerzita je oprávněna hradit provoz vlastních zařízení závodního stravování, kromě hodnoty potravin, zajišťujících stravování zaměstnanců univerzity jedním hlavním jídlem denně nebo přispívat svým zaměstnancům podle podmínek schválených v kolektivní smlouvě nebo stanovených ve vnitřním předpisu až do výše 55 % ceny jednoho hlavního jídla denně, maximálně však do výše 70 % stravného při trvání pracovní cesty 5 až 12 hodin, podle obecného předpisu o cestovních náhradách, pokud se zaměstnanec univerzity stravuje v jiných stravovacích zařízeních na základě uzavřené smlouvy o závodním stravování.

2. Univerzita není oprávněna přispívat na stravování studentům, je však oprávněna hradit až do výše skutečných nákladů, kromě hodnoty potravin, provoz svých a smlouvami zajištěných stravovacích zařízení zajišťujících stravování studentů dvěma hlavními jídly denně.

3. Univerzita je oprávněna poskytovat příspěvek jiným fyzickým osobám než svým zaměstnancům v souladu se zvláštními předpisy.

Článek 6 Prováděcí předpisy

1. Podrobnosti k hospodaření univerzity stanoví zejména:

- a) Mzdový předpis univerzity,
- b) Organizační řády vysokoškolských statků a Správy kolejí a menz,
- c) Stipendijní řád univerzity,
- d) Směrnice k provádění doplňkové činnosti,
- e) Směrnice o pravidlech zpracování a oběhu účetních dokladů,
- f) Směrnice pro poskytování cestovních náhrad na MZLU v Brně a vysílání na zahraniční pracovní cesty,
- g) Směrnice pro poskytování osobních ochranných prostředků, mycích, čistících a dezinfekčních prostředků a ochranných nápojů,
- h) Seznam pracovišť, pracovních činností a povolání pro poskytování OOPP,
- i) Rozhodnutí o stanovení účtování v rámci účetní jednotky,
- j) Účetní odpisový plán,
- k) Směrnice k realizaci zákona o zadávání veřejných zakázek,
- l) Číselník zdrojů a projektů a způsob účtování v příslušném kalendářním roce,
- m) Sazebník poplatků spojených se studiem a stanovení výše úhrad za poskytnuté služby studentům a některým dalším osobám pro daný akademický rok,
- n) Sazebník nájemného za pronájem nebytových prostor,
- o) Stanovení sazby za km provozu dopravních prostředků autoprovozu rektorátu účtované organizačním součastem univerzity,
- p) Směrnice o vnitřním kontrolním systému.

2. Předpisy uvedené v odstavci 1 písm. a) a c) vydává rektor v souladu se zákonem jako vnitřní předpis univerzity, ostatní normy jako směrnici nebo rozhodnutí; organizační řády vysokoškolských statků a Správy kolejí a menz po schválení Akademickým senátem univerzity.

3. Další organizační pokyny týkající se hospodaření vydává kvestor jako rozhodnutí nebo oběžník.

4. Vedoucí organizačních součástí vydávají další organizační pokyny týkající se hospodaření jimi řízené organizační součástí zejména jako směrnice, rozhodnutí, příkazy a oběžníky. Tyto předpisy nesmí být v rozporu s předpisy vydanými rektorem, vztahujícími se na univerzitu jako celek.

Část třetí Závěrečná ustanovení

Článek 7

1. Zrušuje se Směrnice o pravidlech hospodaření Mendelovy zemědělské a lesnické univerzity v Brně registrovaná ministerstvem dne 31. března 1999 pod č.j. 18 395/99 – 30 ve znění pozdějších změn.

2. Tato směrnice byla schválena podle § 9 odst. 1 písm. b) zákona Akademickým senátem univerzity dne 27. března 2006.

3. Tato směrnice nabývá platnosti podle § 36 odst. 4 zákona dnem registrace ministerstvem.

4. Tato směrnice nabývá účinnosti dnem platnosti.

Změny Směrnice o pravidlech hospodaření Mendelovy zemědělské a lesnické univerzity v Brně byly schváleny podle § 9 odst. 1 písm. b) zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), Akademickým senátem univerzity dne 19. října 2009.

Změny Směrnice o pravidlech hospodaření Mendelovy zemědělské a lesnické univerzity v Brně nabývají platnosti podle § 36 odst. 4 zákona o vysokých školách dnem registrace Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy.

Prof. Ing. Jaroslav Hlušek, CSc., v. r.
rektor